

วารสารการอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี ปีที่ 7 ฉบับที่ 13 มกราคม – มิถุนายน 2560

ผลของการจัดการเรียนรู้แบบทีมเป็นฐานต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ

ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์

Effect of Team-Based Learning on Academic Achievement and Satisfaction of undergraduates in Mass Communication Technology Program

สินีภรณ์ วัฒนจินดา¹ จิตรกร ผดุง² มนต์ชัย น้อยคำสิน³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการเรียนแบบทีมเป็นฐานและการเรียนแบบบรรยายของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการเรียนแบบทีมเป็นฐานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนแบบทีมเป็นฐานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ 1.1) แบบทดสอบความพร้อมรายบุคคล (Individual Readiness Assurance Test: I-RAT) และรายกลุ่ม (Group Readiness Assurance Test: G-RAT) (I-RAT และ G-RAT เป็นชุดเดียวกัน) 1.2) เอกสารประกอบการเรียนและแหล่งข้อมูลเพิ่มเติม 1.3) กระดาษคำตอบแบบให้ผลตอบกลับทันที (Immediate Feedback Assessment Technique: IF-AT) 1.4) โจทย์ปัญหาที่เน้นการประยุกต์ใช้ความรู้ (Application exercise) และ 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 2.1) แบบทดสอบหลังการเรียน เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 2.2) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนแบบทีมเป็นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาที่เรียนแบบทีมเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($\bar{x} = 10.88$) สูงกว่านักศึกษาที่เรียนแบบบรรยาย ($\bar{x} = 9.23$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักศึกษาในกลุ่มที่เรียนแบบทีมเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักศึกษาในกลุ่มที่เรียนแบบทีมเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$)

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การเรียนแบบทีมเป็นฐาน, ความพึงพอใจ, สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ e-mail : sineeporn.w@rmutk.ac.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ e-mail : Jitrakorn.p@rmutk.ac.th

³ อาจารย์ประจำ, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ e-mail : Monchai.n@rmutk.ac.th

Abstract

The objectives of this research were 1) to compare academic achievement between team-based learning and lecture-based learning of undergraduates in Mass Communication Technology Program, 2) to compare a difference between academic achievement scores on pre-test and post test of undergraduates in Mass Communication Technology Program taught by team-based learning, and 3) to study the sample undergraduates' satisfaction with team-based learning. The sample of this study consisted of 60 first year undergraduates studying in Mass Communication Technology Program, Rajamangala University of Technology Krungthep. The research instruments included 1) instruments for testing: 1.1) Individual Readiness Assurance Test (I-RAT) and Group Readiness Assurance Test (G-RAT) (I-RAT and G-RAT were in the same set), 1.2) textbooks and additional resources, 1.3) Immediate Feedback Assessment Technique (IF-AT), 1.4) Application exercise and 2) instruments used for data collection: 2.1) post test; a multiple choice exam, 2.2) questionnaire on satisfaction with team-based learning. Data were analyzed through descriptive statistics and t-test.

The results of this research showed that 1) the samples taught by team-based learning ($\bar{x} = 10.88$) had higher academic achievement than those taught by lecture-based learning ($\bar{x} = 9.23$) with a statistical significance level of .05, 2) the samples taught by team-based learning had higher post test score than pre-test score with a statistical significance level of .05, 3) the samples taught by team-based learning had high mean score on satisfaction ($\bar{x} = 4.27$).

Keywords : Academic achievement, team-based learning, satisfaction, Mass Communication Technology Program

1. บทนำ

หลักการสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตลอดจนจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ” [1] แสดงให้เห็นถึงการตระหนักในความสำคัญของการศึกษาที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นหลักโดยคำนึงถึงความเหมาะสมและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนจะได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วม ซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้ที่แท้จริง [5]

หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

กรุงเทพ (หลักสูตรปรับปรุง ปี พ.ศ. 2555) จัดการเรียนการสอนตามแนวทางของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป้าหมายของการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน โดยหลักสูตรมีการเรียนวิชาการเขียนเพื่องานสื่อสารมวลชนที่กำหนดวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการเขียน มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อสร้างสรรค์งานการเขียนในการสื่อสารมวลชน การเรียนในวิชาประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในส่วนของภาคทฤษฎี ซึ่งรูปแบบการสอนเดิมผู้สอนจะสอนโดยใช้วิธีบรรยายเป็นหลัก เพื่อให้ถ่ายทอดเนื้อหาได้ครบถ้วนตามกำหนดเวลาเรียนที่มีจำกัด พบว่านักศึกษามักขาดความสนใจในการเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับผู้สอนและระหว่างนักศึกษาด้วยกันเองมีน้อย นักศึกษาขาดความกระตือรือร้นในการเฝ้าหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาวิธีการเรียนการสอนเพื่อให้

นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีพฤติกรรมการเรียนที่ดี และมีคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จึงมีแนวคิดในการทำวิจัยเพื่อศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบทีมเป็นฐาน (Team-Based Learning: TBL) ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่คิดค้นและพัฒนาโดย Larry K. Michaelsen และคณะ [10] แห่งมหาวิทยาลัยโอกลาโฮมา โดยการสอนแบบทีมเป็นฐานนี้เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งการร่วมมือกันในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ มีการทำงานร่วมกันเป็นทีมเล็กตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน สมาชิกในทีมมีหน้าที่รับผิดชอบและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน ช่วยให้การพัฒนาทักษะการรู้คิดของผู้เรียนในห้องเรียนขนาดใหญ่มีระดับสูงขึ้น เป็นการช่วยเหลือทางสังคมสำหรับผู้เรียนที่มีความเสี่ยงสนับสนุนพัฒนาการสื่อสารระหว่างบุคคลและทักษะของทีมและส่งเสริมความกระตือรือร้นของผู้เรียน [6,8,9] อีกทั้งการเรียนแบบทีมเป็นฐานยังเป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ดี [2]

การจัดการเรียนการสอนแบบทีมเป็นฐานถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างแพร่หลายในระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะในการเรียนการสอนด้านการแพทย์และการพยาบาล แต่ยังไม่ปรากฏว่ามีการนำมาใช้ในการเรียนการสอนด้านการสื่อสารมวลชน ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการทำการวิจัยเรื่องผลของการจัดการเรียนรู้แบบทีมเป็นฐานต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการเรียนแบบทีมเป็นฐานและการเรียนแบบบรรยายของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์

2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการเรียนแบบทีมเป็นฐานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์

2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนแบบทีมเป็นฐานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental study) ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม คือกลุ่มที่เรียนแบบทีมเป็นฐาน และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม คือกลุ่มที่เรียนแบบบรรยาย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เรียนวิชาการเขียนเพื่องานสื่อสารมวลชน สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 60 คน ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

1.1 แบบทดสอบความพร้อมรายบุคคล (Individual Readiness Assurance Test: I-RAT) และรายกลุ่ม (Group Readiness Assurance Test: G-RAT) เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ (Multiple Choice test Question: MCQ) แบบทดสอบความพร้อมรายบุคคลและรายกลุ่มเป็นชุดเดียวกัน จำนวน 2 หัวข้อ คือ หัวข้อการเขียนข่าวและหัวข้อการเขียนสารคดีในแต่ละหัวข้อมีข้อสอบจำนวน 15 ข้อ ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน แบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 และค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.42 - 0.67 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.42-0.73

1.2 เอกสารประกอบการเรียนและแหล่งข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้นักศึกษาเตรียมตัวอ่านและค้นคว้าก่อนเข้า

เรียน 2 หัวข้อ คือ หัวข้อการเขียนข่าว และหัวข้อการเขียนสารคดี

1.3 กระดาษคำตอบแบบให้ผลตอบกลับทันที (Immediate Feedback Assessment Technique: IF-AT)

1.4 โจทย์ปัญหาที่เน้นการประยุกต์ใช้ความรู้ (Application exercise) หัวข้อละ 3 ข้อ จำนวน 2 หัวข้อ คือ หัวข้อการเขียนข่าว และหัวข้อการเขียนสารคดี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74 และค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.40 - 0.71 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.38-0.68

2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยแบบทิมเป็นฐาน มีข้อคำถาม 20 ข้อ คำตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ (คะแนน 1-5) คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากร 30 คน และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78 แปลค่าความหมายของค่าเฉลี่ยความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์ของ Best [7] ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง พอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง พอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง พอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง พอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง พอใจน้อยที่สุด

3.3 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

1) กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยแจกเอกสารประกอบการเรียนและแนะนำให้นักศึกษาอ่านล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน ผู้วิจัยดำเนินการสอนแบบบรรยาย ตามกำหนดการสอนแต่ละครั้ง หลังการสอนให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน

2) กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักศึกษาว่า ในวิชาการเขียนเพื่องานสื่อสารมวลชนมีทั้งหมด 14 หัวข้อ ผู้สอนจะใช้วิธีการสอนแบบบรรยายจำนวน 12 หัวข้อ และใช้วิธีการสอนแบบทิมเป็นฐาน จำนวน 2 หัวข้อ คือ หัวข้อการเขียนข่าว และหัวข้อการเขียนสารคดี

2. อธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบทิมเป็นฐาน เกณฑ์การกำหนดกลุ่มเรียน การให้คะแนน และกำหนดข้อตกลงในการเข้าชั้นเรียนร่วมกัน เช่น การเข้าเรียนตรงเวลา การเตรียมตัวก่อนเรียน และการทำข้อสอบด้วยตนเอง เป็นต้น

3. แบ่งกลุ่มนักศึกษาอย่างเท่าเทียม โดยพิจารณาตามความแตกต่างแต่ละปัจจัยเพื่อป้องกันความได้เปรียบเสียเปรียบ เช่น ผลการเรียน เพศ อายุ ประสบการณ์ แบ่งผู้เรียนกลุ่มละ 5 คน จำนวน 6 กลุ่ม และผู้เรียนจะเป็นกลุ่มเดิมจนจบการเรียนแบบทิมเป็นฐาน

4. จัดการเรียนการสอนแบบทิมเป็นฐานโดยก่อนเข้าเรียน 1 สัปดาห์ ผู้สอนแจกเอกสารประกอบการเรียน และแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้นักศึกษาเตรียมตัวศึกษาก่อนเรียน และแจ้งให้ทราบว่าจะมีการทดสอบที่คิดคะแนนเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียน และย้ำให้อ่านเอกสารและค้นคว้าเพิ่มเติมก่อนเข้าเรียน

5. ในชั้นเรียนดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบทิมเป็นฐานโดยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบรายบุคคล (Individual Readiness Assurance Test: IRAT) ไม่อนุญาตให้ดูเอกสารประกอบการเรียน โดยให้ตอบในกระดาษคำตอบทั่วไปแล้วเก็บไปเพื่อตรวจคะแนน หลังจากนั้นให้นักศึกษานั่งตามกลุ่มที่แบ่งไว้ ให้กลุ่มทำแบบทดสอบรายกลุ่ม (Group Readiness Assurance Test : GRAT) ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบรายบุคคล (Individual Readiness Assurance Test: IRAT) โดยให้นักศึกษาร่วมกันเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยทำในกระดาษคำตอบที่ใช้ในเทคนิค Immediate Feedback Assessment Technique (IF-AT) ซึ่ง จะทราบผลการตอบทันที หากคำตอบไม่ถูกต้องกลุ่มจะช่วยกันหาคำตอบต่อไปจนกว่าจะได้คำตอบที่ถูกต้อง ทำเช่นนั้นจนครบทุกข้อ จากนั้นเก็บกระดาษคำตอบเพื่อตรวจให้คะแนนตามความแม่นยำในการตอบคำถาม โดย

พิจารณาจากจำนวนตัวเลือกที่ตอบผิด และต่อมาในขั้นตอนการประยุกต์ใช้ความรู้ ผู้สอนแจกโจทย์ปัญหาที่เน้นการประยุกต์ใช้ความรู้ (Application exercise) 3 ข้อ ให้นักศึกษาในกลุ่มฝึกการวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาแล้วตอบคำถามสั้น ๆ หลังจากนั้นแต่ละกลุ่มนำเสนอคำตอบ ผู้สอนเฉลยวิธีคิดวิเคราะห์ปัญหาที่ถูกต้อง และเปิดโอกาสให้กลุ่มที่ตอบคำถามต่างจากเฉลยได้แสดงความคิดเห็น หลังจากนั้นผู้สอนสรุปประเด็นความรู้และให้ข้อมูลจากการสังเกตการทำงานของแต่ละกลุ่ม เพื่อเป็นแนวทางเพื่อพัฒนากระบวนการทำงานเป็นทีมให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนรู้แต่ละหัวข้อให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียนโดยทำในกระดาษคำตอบทั่วไป แล้วเก็บเพื่อตรวจคะแนน หลังเสร็จสิ้นการสอนทั้ง 2 หัวข้อ ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามเพื่อให้นักศึกษาประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนแบบทีมเป็นฐาน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ผลการเรียนโดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการสอนแบบทีมเป็นฐานและการสอนแบบบรรยาย ใช้การทดสอบค่าที (independent t-test) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การเรียนระหว่างก่อนและหลังการเรียนแบบทีมเป็นฐาน ใช้การทดสอบค่าที (dependent t-test) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนสอบของกลุ่มทดลองที่เรียนแบบทีมเป็นฐาน กับกลุ่มควบคุมที่เรียนแบบบรรยาย

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการเรียนแบบทีมเป็นฐานและการเรียนแบบบรรยาย

รูปแบบการสอน	n	$\bar{X}$	SD	t	p
การสอนแบบทีมเป็นฐาน	30	10.88	1.72	4.43*	.00
การสอนแบบบรรยาย	30	9.23	1.06		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาที่เรียนแบบทีมเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($\bar{X} = 10.88$) สูงกว่านักศึกษาที่เรียนแบบบรรยาย ($\bar{X} = 9.23$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการเรียนแบบทีมเป็นฐาน

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนการแบบทีมเป็นฐาน

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	SD	t	p
ก่อนเรียน	30	7.84	2.29	9.10 *	.00
หลังเรียน	30	10.88	1.72		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาในกลุ่มที่เรียนแบบทีมเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ทีมเป็นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 4.27 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.46 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับคือ สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสแสดงความคิดเห็นร่วมกัน, มีโอกาสสื่อสารและพัฒนาทักษะการสื่อสาร และมีส่วนช่วยเหลือให้เพื่อนได้เรียนรู้เพิ่มขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ย = 4.64 4.60 และ 4.52 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .46

5. อภิปรายผล

ผลการเรียนและความพึงพอใจระหว่างการสอนแบบทีมเป็นฐานกับการสอนแบบบรรยายของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

5.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการเรียนแบบทีมเป็นฐาน และการเรียนแบบบรรยาย พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของนักศึกษาที่เรียนแบบทีมเป็นฐานแตกต่างจากคะแนนของนักศึกษาที่เรียนแบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อธิบายได้ว่า การจัดการเรียนการสอนแบบทีมเป็นฐานกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิด

การเรียนรู้ใน 3 ขั้นตอนของการเรียนคือ การเรียนรู้ด้วยตนเองจากการเตรียมตัวก่อนเรียน การเรียนรู้กลุ่มย่อยจากการอภิปรายคำตอบของแบบทดสอบรายกลุ่ม และการเรียนแบบกลุ่มใหญ่จากการนำเสนอและอภิปรายกรณีศึกษา ทำให้นักศึกษาเข้าใจและประยุกต์ใช้หลักการได้ดีกว่าการเรียนแบบบรรยาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Wiener และคณะ[11] ที่ศึกษาผลการเรียนแบบทีมเป็นฐานของนักศึกษาแพทย์ ชั้นปีที่ 1 พบว่านักศึกษาที่เรียนแบบทีมเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เรียนแบบทีมเป็นฐานอย่างมีนัยสำคัญ

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการจัดการเรียนการสอนแบบทีมเป็นฐานในรายวิชาการเขียนเพื่องานสื่อสารมวลชนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า นักศึกษามีค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการเรียนแบบทีมเป็นฐานทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อาจเป็นเพราะเนื้อหาวิชาด้านการสื่อสารมวลชน ไม่ซับซ้อนจนเกินไปนัก ทำให้สมาชิกในกลุ่มสามารถอภิปรายในลักษณะของการนำความรู้หรือหลักการมาใช้ประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์งานได้ดี นอกจากนี้พบว่าคะแนนสอบหลังเรียนของนักศึกษากลุ่มนี้อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่าขั้นตอนการอภิปรายกลุ่มในการเรียนแบบทีมเป็นฐาน ทำให้นักศึกษาที่เรียนเก่งและอ่อนมีโอกาสช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการเพิ่มความรู้อีกเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่เข้าใจบทเรียนดี อธิบายให้เพื่อนในกลุ่มได้เข้าใจตาม [2]

5.3 การศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบทีมเป็นฐาน พบว่ามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ สมาชิกในกลุ่มมีโอกาสแสดงความคิดเห็นร่วมกันมีโอกาสสื่อสารและพัฒนาทักษะการสื่อสาร และมีส่วนช่วยเหลือให้เพื่อนได้เรียนรู้เพิ่มขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบทีมเป็นฐานเป็นวิธีการสอนที่มุ่งให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง (active learning) โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการแก้ปัญหา จึงทำให้นักศึกษามีโอกาสได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหาที่เป็นความรู้และเรียนรู้การพัฒนาทักษะต่าง ๆ จากกระบวนการกลุ่ม กิจกรรมทำให้บรรยากาศการเรียนดีและ ผู้เรียนจะมีความพึงพอใจ [4] ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของณัท

กวี ศิริรัตน์ และศศิธร ชิดนาคย์ [3] ที่พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนแบบทีมรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 1 ในภาพรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

6. บทสรุป

การจัดการเรียนการสอนแบบทีมเป็นฐาน เป็นวิธีการสอนที่ทำให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างเหมาะสม มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน จึงเป็นวิธีการสอนที่ควรจะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เหมาะสม เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- [2] เชิดศักดิ์ ไธรมณีนรัตน์ สุพจน์ พงศ์ประสพชัย และรุ่งนรินทร์ ประดิษฐ์สุวรรณ. (2556). **เคล็ดลับครูแพทย์คลินิก**. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพฯเวชการ.
- [3] ณัทกวี ศิริรัตน์ และศศิธร ชิดนาคย์. (2009). ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบทีมในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 1 ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต. **JOURNAL OF HEALTH SCIENCE**. Vol 3(2), pp. 32-39.
- [4] ไตรม ทองศรี ยงยศ จริยวิทยาววัฒน์ และศิริลักษณ์ กล้าณรงค์. (2553). การเรียนแบบทีม. **พุทธชินราชเวชสาร**. 27(1), หน้า 92-98.
- [5] ทิศนา แคมณี. (2558). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [6] สิรินาถ จงกลกลาง. (2551). รูปแบบการสอน Team Based Learning. **วารสารวิชาการสืมาจารย์**. 21, หน้า 4386-4391.

- [7] Best, J.W. (1981). **Research in Education**.
New Jersey : Prentice – Hall. 82.
- [8] Michaelsen, L.K. (2004). Getting started with team learning. In L. K. Michaelsen, A.B. Knight, L. D., Fink. (Eds). *Team-based learning: A transformative use of small groups in college teaching* Sterling. **VA: Stylus Pub.** pp. 27-50.
- [9] Michaelsen, L.K., Sweet, M., (2008). *The Essential Elements of Team-Based Learning*. **New Dir. Teach. Learn.** 116, pp. 1-99.
- [10] Parmelee DX, Michaelsen LK, Cook S, Hudes PD. (2012) Team-based learning: A practical guide: AMEE guide no.65. **Med Teach.** 34(5), pp. 75-87.
- [11] Wiener H, Plass H, Marz R. (2009) Team-based learning in intensive course format for first-year medical student. **Croat Med J.** 50, pp. 69-76.